

Spotkanie gmin fortecznych w Krakowie

2023-10-31

19 i 20 października w Krakowie gościli przedstawiciele gmin fortecznych: Warszawy, Poznania, Torunia, Przemyśla, Kostrzyna nad Odrą, Zamościa i Kłodzka. Spotkanie pozwoliło na wymianę doświadczeń z zakresu zarządzania i promocji obiektów fortecznych.

Goście odwiedzili stolicę Małopolski na zaproszenie Gminy Miejskiej Kraków. Główny organizator pobytu gości – Zarząd Budynków Komunalnych – przygotował program, który miał zaprezentować osiągnięcia ostatnich lat Gminy Miejskiej Kraków w dziedzinie remontów, rewitalizacji i adaptacji obiektów fortecznych do nowych funkcji.

Goście zostali powitani przez Zastępcę Prezydenta Miasta Krakowa Bogusława Kośmidera, który był wielkim propagatorem remontu m.in. fortów „Borek” i „Jugowice”, by mogły one służyć krakowianom oraz harcerzom. Obiekty są dziś zarządzane przez jednostki miejskie i z powodzeniem służą mieszkańcom.

W trakcie dwudniowej wizyty goście, oprowadzani przez dr. inż. arch. Krzysztofa Wielgusa oraz wicedyrektora Zarządu Budynków Komunalnych Marcina Paradyża odwiedzili: bastion III „Kleparz”, fort 2 „Kościuszko”, ostróg bramny „Bielany”, fort 52 ½ S „Sidzina”, fort 52a „Jugowice” oraz fort 52 „Borek”.

Są to ważne miejsca współczesnego [produktu turystycznego Twierdza Kraków](#). W bastionie „Kleparz”, który jest własnością prywatną, działa restauracja oraz organizowane są koncerty i wystawy sztuki. W forcie „Kościuszko” należącym do Gminy Miejskiej Kraków, działa Komitet Kopca Kościuszki, który prowadzi Muzeum Kościuszkowskie oraz dba o kopiec naczelnika, zaś w części dawnych budynków koszarowych mieści się ogólnopolska rozgłośnia radiowa. Obecnie trwa częściowa odbudowa bastionów zniszczonych po II wojnie światowej.

Ostróg bramny „Bielany” jest własnością Gminy Miejskiej Kraków. Działa w nim punkt gastronomiczny obsługujący rowerzystów, którzy korzystają z pobliskich ścieżek rowerowych. W forcie „Sidzina” swoją siedzibę ma fundacja Pełna Życia, która prowadzi tam działalność statutową na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Fort „Jugowice” został oddany po remoncie w 2022 r., działa tam filia Muzeum Krakowa oraz Centrum Ruchu Harcerskiego (od września 2023 r.). Fort „Borek” został oddany od użytku w lipcu 2022 r. Z powodzeniem funkcjonuje w nim filia Centrum Kultury Podgórze oraz Biblioteka Piosenki Polskiej. W forcie znajduje się także ścieżka kulturalno-dydaktyczna, a z możliwości odwiedzenia fortu w ciągu pierwszego roku działalności skorzystało ponad 70 tys. osób.

W spotkaniu podsumowującym dwudniową wizytę goście przedstawili swoje doświadczenia z rewitalizacji obiektów, sposobów ich wykorzystania i promocji dziedzictwa fortecznego w Zamościu, Toruniu, Kłodzku oraz Krakowie. Wydział ds. Turystyki UMK przedstawił prezentację o Twierdzy Kraków jako produkcie turystycznym, który cieszy się coraz większym zainteresowaniem turystów, mieszkańców oraz miłośników dawnej architektury. O potencjale Twierdzy oraz jego obecnym wykorzystaniu świadczy fakt, że portal ekonomiczny Forum Biznesu, który współpracuje z „Dziennikiem Gazetą Prawną”, przyznał Twierdzy Kraków tytuł [Produktu Turystycznego Roku 2023](#).